
Verslag miniconferentie Vreedzame scholen en wijken van 3 oktober 2014

10 oktober 2014

In het kort

Een verslag van de conferentie vreedzamescholen en wijken.

“Op een goede manier samenleven moet je stimuleren”

Wat betekenen Vreedzame Scholen en Wijken voor Amsterdam? Dat was het thema van de miniconferentie van 3 oktober in Het Sieraad in Amsterdam-West. Meer dan honderd bestuurders, directeuren, beleidsmakers en andere betrokkenen stelden vast dat de Vreedzaam-programma's echt verschil kunnen maken.

Wethouder Jeugd en Onderwijs Simone Kukenheim vroeg een van de jonge mediators naar de belangrijkste regel van de Vreedzame School. “Als één kind in de klas niet gelukkig is, is niemand gelukkig”, vond mediator Inass.

“Ik ben blij dat wij als eerste onderdak mogen verlenen aan deze conferentie over de Vreedzame School en de Vreedzame Wijk”, zo begint portefeuillehouder Fenna Ulichki (stadsdeel West) haar openingswoord. “Als gemeenteraadslid heb ik al eens een pleidooi gehouden voor mensenrechteneducatie. Ik was dus op slag verliefd toen ik voor het eerst hoorde over het concept van de Vreedzame School. Het leert je om beter om te gaan met conflicten en vooral om te zijn wie je wilt zijn. Ik hoop op een leerzame en inspirerende conferentie.”

Wie er zeker in slaagt de aanwezigen te inspireren, is Leo Pauw, grondlegger van de Vreedzame School. Ruim tien jaar geleden maakte de pedagoog in New York kennis met het principe van ‘peer mediation’, waarbij jonge mediators hun klasgenootjes helpen om conflicten op te lossen. “Ik was erg onder de indruk van de positieve invloed op kinderen en het schoolklimaat en wilde dit graag meenemen naar Nederland.”

Leo Pauw heeft het programma Vreedzame School ontwikkeld samen met Micha de Winter, hoogleraar Maatschappelijke opvoedingsvraagstukken. De belangrijkste dingen die kinderen in het programma leren zijn gezamenlijke besluitvorming, conflicten oplossen, verantwoordelijkheid voor de gemeenschap, open staan voor verschillen en het democratisch ABC. Pauw: “Ze leren dus ook hoe de democratische samenleving is georganiseerd. Het gaat niet alleen om elke week een ‘lesje vreedzaam’, maar natuurlijk om het toepassen in de praktijk. Het programma is vooral heel succesvol omdat je kinderen medeverantwoordelijk maakt voor het sociaal klimaat.”

Micha de Winter vindt het mooi om te zien dat steeds meer steden de Vreedzame School inpassen in hun beleid. "Mijn kleinkinderen zitten ook op een Vreedzame School en slaan me regelmatig om de oren met de vreedzame principes. Als ik tegen mijn kleindochter zeg dat ze eigenlijk mooier kan tekenen, tikt ze me meteen op de vingers: opa, dat is een 'afbreker', je moet een 'opsteker geven'! De basis van Vreedzaam is dat we er allemaal over nadenken hoe we in deze ingewikkelde tijd goed kunnen samenleven op school, in de wijk, in de stad, in het land... Rechtvaardig én humaan. Dat gaat niet vanzelf, dat moet je stimuleren. Dat is het idee achter de Vreedzame School en de Vreedzame Wijk. Voor democratie is nog geen gen ontwikkeld."

Volgens De Winter is het mooie van Vreedzaam dat het programma niet benadrukt welke dingen kinderen allemaal fout kunnen doen. "Vreedzaam gaat juist uit van het omgekeerde: het stimuleren van kinderen in het maken van positieve keuzes. Elk kind heeft perspectief nodig. Elk kind moet weten dat het iets kan bijdragen aan de wereld, dat hij of zij ertoe doet. Vreedzaam is veel meer dan anti-pesting, anti-kindermishandeling of anti-radicalisering. Het is een programma waarmee je humaniteit en het democratisch samenleven bevordert, omdat je van jongs af leert hoe je op een positieve manier met elkaar omgaat. Door anderen dezelfde rechten te geven die je ook jezelf gunt."

Basisschool De Kraai is al tien jaar een Vreedzame School, vertelt schooldirecteur Esther van de Berg. Ze begon destijds met grote aarzeling, maar merkte al gauw dat het echt werkt. "Een voorbeeld: twee kleuters waren aan het spelen bij de zandtafel, een ander meisje mocht niet meedoen. Waarom niet, vroeg ze, ik voel me buitengesloten! Andere kinderen vroegen daarop meteen: hoe zouden jullie het vinden als jullie niet mee mochten doen? En natuurlijk mocht het meisje toen alsnog meespelen. Dankzij de Vreedzame School voelen kinderen zich verantwoordelijk voor elkaar. Ze spreken dezelfde taal, zodat ze elkaar kunnen aanspreken. Ik hoop dat we snel een Vreedzame Wijk worden, zodat alle opvoeders in de wijk nog meer op één lijn komen."

Ook dagvoorzitter Gerdi Meyknecht komt met verhalen uit de praktijk. Ze interviewt op het podium vijf professionals die op hun eigen manier met Vreedzaam bezig zijn. Nicole Munk (Stichting Wijsneus) vertelt dat ze van de naschoolse docenten verwachten dat ze met Vreedzaam uit de voeten kunnen. "We organiseren elk jaar een training." Jongerenwerker Marcel Hillebrand betreft kinderen bij het maken én uitvoeren van plannen voor de buurt. "Eigen verantwoordelijkheid dus. En je ziet dat kinderen die van een Vreedzame School komen beter zijn in het oplossen van conflicten." Ouder- en kindadviseur Judith van Elmpt zoekt met ouders naar de gemeenschappelijke vragen waar ze mee worstelen. "Het gaat ons om het welzijn van alle kinderen." Speeltuindester Rajae Rabih Senhaji vertelt over de 'oplostafel' die op de speeltuin staat. "Bijna alle kinderen herkennen de tafel en gebruiken die ook voor het oplossen van conflicten." Onderzoeker Bob Horjus moet wel toegeven dat het lastig is om positieve veranderingen op school of in een buurt toe te schrijven aan de principes van Vreedzaam. "Het is voor mij in elk geval duidelijk dat als je een gezonde sociale bodem legt, dat je dan ook minder problemen krijgt met maatschappelijke uitwassen."

In een korte inleiding vertelt portefeuillehouder Saskia Groenewoud (stadsdeel Noord) over het belang van Vreedzaam voor haar eigen stadsdeel. "Juist in de wijk leren kinderen wat het inhoudt om burger te zijn en deel uit te maken van de samenleving. En ook daar moeten zij zich veilig voelen om te kunnen participeren. School is een veilige oefenplaats voor kinderen, met de Vreedzame wijk streven we er naar om ook in de wijk veilige oefenplaatsen te creëren waar kinderen hun vaardigheden kunnen inzetten. Conflicten horen bij het dagelijks leven, en in de Vreedzame school en wijk leren kinderen conflicten te herkennen en op te lossen zonder dat het uitmondt in agressiviteit."

Bij het oplossen van conflicten is op de Vreedzame School een belangrijke rol weggelegd voor de jonge mediators. Wethouder Simone Kukenheim van Jeugd en Onderwijs heeft vandaag de eervolle taak om vier van deze mediators te interviewen. Mohammed (Joop Westerweelschool) vindt het leuk om ruzies op te lossen. "Ik kan me goed inleven in anderen", zegt hij stellig. Klasgenootje Ikram legt uit hoe mediation werkt. "We spreken af op een rustige plek en werken met een stappenplan. Ik zorg ervoor dat kinderen zich eerst netjes voorstellen en ik geef ze de beurt. Vaak is het al binnen twee minuutjes gepiept." Gebruiken ze hun skills als mediator ook thuis, wil Kukenheim weten. Akram (Leonarda da Vincischool) schudt zijn hoofd. "Mijn broertje en ik lossen het samen wel op."

Eén vraag heeft de wethouder voor het laatst bewaard: wat is eigen de belangrijkste regel van de Vreedzame School? Inass (Leonardo da Vincischool) denkt even diep na en komt dan met haar resolute antwoord: "Als één kind in de klas niet gelukkig is, is niemand gelukkig." Een daverend applaus valt haar ten deel. Het slotwoord is daarna voor portefeuillehouder Nevin Özütok (stadsdeel Oost), die iedereen bedankt voor alle enthousiaste verhalen. "Het was een bezielende conferentie, ik ga met een mooie bagage terug naar Oost."

Organisatie

De miniconferentie werd georganiseerd door de stadsdelen Noord, Oost en West, in samenwerking met de dienst Maatschappelijke Ontwikkeling. De trekkers van de Vreedzame Wijk zijn Hilde Jansen (Noord), Lia Kromhout van der Meer (Noord), Tanja Bubic (Oost), Ouarda Farouk (West) en Ilonka Terlouw (West).

Uw reactie

reacties

Marjolijn Rovers

Wat een fantastisch initiatief. Ik word hier heeel blij van en geloof er zeker in. Het zou mooi zijn als de basisprincipes van de Vreedzame school door alle scholen worden overgenomen en als een olievlek over wereld zou gaan.

Hulde! Iets voor Nederland 3?

10 oktober 2014, 20:09

<script src="/publish/pages/679800/webpack/enquetegeneriek/enquetegeneriek.js"></script>